

Forskellige politiske spørgsmål.

Som enhver anden international organisation har FN på sin dagsorden en række gengangere. Det er spørgsmål, hvis løsning er gået i hårdknude på et tidligere tidspunkt, og som kun opretholdes på dagsordenen som udtryk for en slags dårlig samvittighed. Det gælder således Korea-, Ungarn- og Tibet-spørgsmålene. Som i tidligere år blev de kun underkastet en ganske kort behandling og ført videre med vedtagelsen af resolutioner af nogenlunde samme ordlyd som i tidligere år og med nogenlunde samme stemmetal. Danmark stemte traditionen tro for alle tre resolutioner.

Blandt gengangerne var der imidlertid tre, som blev genstand for en mere indgående drøftelse, i hvert fald uden for mødesalene.

For det første havde Østrig atter i år bragt spørgsmålet om det tysktalende mindretals stilling i Syd-Tyrol op. Det lykkedes imidlertid ikke Østrig at finde tilstrækkelig gehør for sit ønske om et FN-initiativ under en eller anden form. Den overvejende stemning var, at sagen måtte forhandles direkte mellem Østrig og Italien. Trods forståelse for Østrigs vanskeligheder måtte Danmark tilslutte sig dette synspunkt. De tosidede forhandlingsmuligheder kan ikke betragtes som udtømt, så meget mere som spørgsmålet drøftes i en italiensk komité, hvor det tysktalende mindretal er repræsenteret. Danmark stemte derfor for en resolution, der med begge parter samtykke henviste til sådanne forhandlinger.

Videre behandlede generalforsamlingen det gammelkendte og vanskelige spørgsmål om de arabiske flygtninge fra det tidligere Palæstina. Selv om det var den danske delegations opfattelse, at Israel ikke er uden medansvar for, at denne menneskelige tragedie endnu ikke har fundet en fornuftig løsning, var den arabiske holdning på den anden side så uforsonlig og afvisende, at delegationen i de løbende forhandlinger støttede de israelske bestræbelser for i hvert fald ikke at gøre situationen mere spændt. Delegationen var her på linje med en række afrikanske, ikke-arabiske lande. Ved den endelige afstemning om flygtninge-resolutionen i plenarmødet stemte Danmark imod to arabiske ændringsforslag, der begge var uantagelige for Israel og kun kunne komplicere forholdene yderligere, og

for den endelige resolution, der stort set bekræftede status quo.

Endelig dukkede naturligvis spørgsmålet om Kinas repræsentation op igen. Den danske holdning til dette er velkendt, også for de andre medlemslande, nemlig at Peking-regeringen bør repræsentere Kina i FN. Det bemærkelsesværdige ved dette års behandling af sagen var imidlertid måden, hvorpå den blev forelagt generalforsamlingen. Afstemningerne de foregående år havde vist et stadig mindre flertal for at afskære en debat om forsat at lade Formosa-regeringen repræsentere Kina. Det var derfor ikke udelukket, at der på den 16. generalforsamling kunne opnås almindeligt flertal for, at Peking-regeringen skulle have mandatet. I modsætning til tidligere indbragte Indien ikke forslag om at debattere spørgsmålet, men dette gjorde både Sovjetunionen og New Zealand, og for første gang modsatte USA sig ikke spørgsmålets optagelse på dagsordenen. Sovjet forelagde en resolution om at lade Peking overtage Formosa-regeringens plads i FN. Den udmærkede sig ved et groft sprogbrug, men havde også en formulering, som næsten uundgåeligt gjorde den til et vigtigt politisk spørgsmål, der kræver to tredjedels flertal til vedtagelse. For at gøre dette sidste helt sikkert indbragte USA et forslag, hvori det udtrykkelige fastsloges, at ethvert forslag om ændring af Kinas repræsentation er et vigtigt spørgsmål i statutternes forstand.

Det amerikanske forslag kom først til afstemning. Danmark stemte imod, idet forslaget ville kunne føre til en mindskelse af Peking-regeringens chancer for at opnå det fornødne flertal. Det blev vedtaget med stort flertal, bl. a. stemte Brazzaville-gruppen for forslaget. Derefter forkastedes det sovjetiske forslag, idet det end ikke opnåede simpelt flertal. Det skyldes formentlig ikke mindst Brazzaville-gruppens stilling. Danmark stemte som tidligere for det sovjetiske forslag. Afstemningens overraskelse var, at England for første gang siden Koreakrigen stemte for Pekingregeringens repræsentation.

Økonomisk samarbejde og hjælpen til u-landene.

Den 16. generalforsamling vil ikke mindst blive erindret for de meget vigtige beslutninger, der blev taget vedrørende det øko-